

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 5(157) maj 2025, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Święto Bystrej Podhalańskiej

15 czerwca br. po raz 15 (od 2010 r.) obchodzone będzie Święto Bystrej Podhalańskiej, ku czci bł. księdza Stanisława Pyrtka. Organizatorzy na tę okazję przygotowują wiele atrakcji.

Więcej na str. 10

Tradycja majówek nadal żywa

Od 16 już lat Stowarzyszenie "Tradycja i Natura" kultywuje zwyczaj spotkań majowych przy rozsianych na terenie naszej gminy kapliczkach. Jest to nie tylko czas poświęcony modlitwie, ale często także połączony z pogłębianiem wiedzy o historii naszego regionu.

Więcej na str. 8 - 9

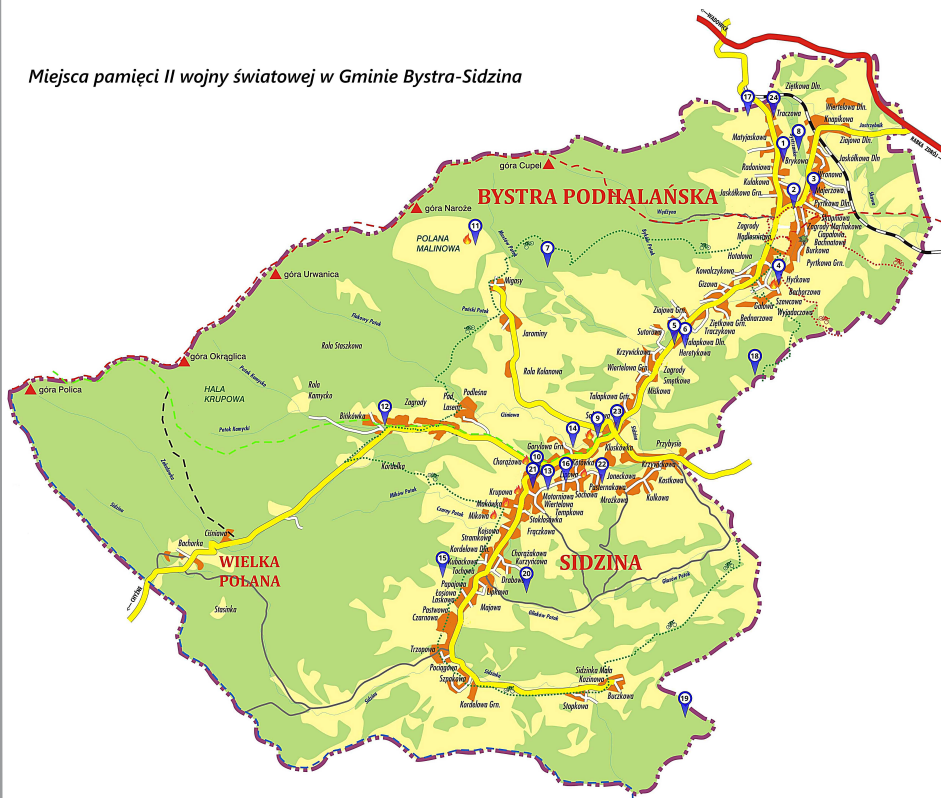
XXI powiatowy Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym

8 maja 2025 r. w Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej odbył się 31 Powiatowy Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. W turnieju wzięły udział drużyny ze szkół podstawowych wyłonionych w eliminacjach gminnych z terenu powiatu suskiego.

Więcej na str. 5-6

80 rocznica zakończenia II wojny światowej – lokalna pamięć o wielkiej historii

Miejsca pamięci II wojny światowej w Gminie Bystra-Sidzina

8 maja 2025 roku minęło dokładnie 80 lat od zakończenia II wojny światowej – konfliktu, który na zawsze zmienił losy Europy i świata. W całej Polsce odbywały się uroczystości upamiętniające to ważne wydarzenie, a także liczne inicjatywy mające na celu zachowanie pamięci o tamtych tragicznych czasach.

Również w Gminie Bystra-Sidzina nie zapomniano o tej ważnej rocznicy. Działania w tym zakresie wraz z pracownikami i praktykantami Urzędu Gminy podjął angażujący się od lat w dokumentowanie lokalnej historii, pan Tadeusz Uczniak. Dzięki zebranych przez pana Tadeusza cennym materiałom archiwalnym i wspomnieniom mieszkańców, możliwe stało się opracowanie szczegółowej mapy działań wojennych i miejsc związanych z ofiarami II wojny światowej na terenie gminy.

To ważna inicjatywa, dzięki której historia regionu zyskuje konkretne, geograficzne odniesienie, a pamięć o lokalnych bohaterach i ofiarach zostaje godnie uhonorowana. Mapa stanowi nie tylko materiał edukacyjny, ale również cenny element tożsamości lokalnej społeczności.

Więcej na str. 11-16

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 23 kwietnia 2025 r. do 28 maja 2025 r.

W wymienionym okresie oprócz zarządzeń w sprawach zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2025 rok zarządzeń w sprawie zmian w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2025 rok wydano zarządzenia w sprawach:

1. powołania operatorów systemów informatycznych obwodowych komisji wyborczych w wyborach prezydenta RP zarządzonych na dzień 18 maj 2025 r.

2. powołania rzeczoznawcy do szacowania zwierząt oraz zniszczonych z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej produktów pochodzenia zwierzęcego, jaj wylęgowych i pasz oraz sprzętu na terenie Gminy Bystra-Sidzina

3. zatwierdzenia sprawozdania finansowego Skansenu w Sidzinie - Muzeum Kultury Ludowej za 2024 rok,

4. zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Sidzinie za 2024 rok,

5. zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina w Sidzinie za 2024 rok,

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. na wykonanie zadań operatora systemów informatycznych obwodowych komisji wyborczych numer 3 i numer 4 na wyborach prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zawarta z osobą fizyczną,

2. na usługę szkolenia specjalistycznego dla administratora: zarządzanie usługą Active Directory w środowisku Microsoft Windows serwer 2022, w ramach projektu „Cyberbezpieczna Gmina Bystra-Sidzina”, zawarta z firmą Dagmel sp. z o.o.,

3. na świadczenie usług polegających na sprzątaniu pomieszczeń biurowych Urzędu Gminy Bystra-Sidzina, zawarta z osobą fizyczną,

4. na nieodpłatną dzierżawę kapliczki wraz z częścią działki 7016/6 o łącznej powierzchni 16 m² w Sidzinie, zawarta z osobą fizyczną,

5. na usunięcie i zbieranie zanieczyszczeń z chodnika wzdłuż drogi powiatowej 16084K na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną Majerzowa do skrzyżowania z drogą gminną Wronowa, zawarta z osobą fizyczną,

6. dotacja celowa z budżetu na realizację zadania związanego z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych, polegającego na zakupie materiałów na potrzeby remontu stacji uzdatniania wody, wymiany zużytych urządzeń i elementów instalacji wodociągowej, zawarta ze Spółką Wodociągową Bystra Centrum,

7. na dotację celową z przeznaczeniem na realizację zadań obejmujących zakup książek, elementów

wyposażenia do bibliotek lub realizację zadań promujących czytelnictwo, zawarta z Wojewodą Małopolskim,

8. na przyłączenie do sieci dystrybucyjnej Tauron Dystrybucja obiektu oświetlenia ulicznego zlokalizowanego na działce numer 18320/1, zawarta z firmą Tauron Dystrybucja S.A.,

9. na najem lokalu mieszkalnego w budynku komunalnym numer 703 w Sidzinie, zawarta z osobą fizyczną,

10. 4 umowy na sprzątanie oraz urządzenie lokali wyborczych Okręgowych Komisji Wyborczych w Bystrzej Podhalańskiej i w Sidzinie, zawarte z osobami fizycznymi,

11. na udzielenie licencji na użyczenie systemu informatycznego w zakresie planowania i realizacji budżetu JST; rejestru zaangażowania środków budżetowych JST; aktualizacji systemu; zdalnego wsparcia technicznego, zawarte z Ośrodkiem Produkcyjno - Wdrożeniowym „DOSKOMP” sp. z o.o. z Łodzi,

12. na pomoc finansową w wysokości 22 tys. zł, z przeznaczeniem na zakup kompostowników, zawarta z wicemarszałkiem Województwa Małopolskiego Ryszardem Pagaczem,

13. 2 umowy na dofinansowanie wymiany niskowydajnego i nieekologicznego kotła na paliwa stałe na nowoczesny i ekologiczny kocioł/pompę ciepła, zawarte z osobami fizycznymi,

14. na wykonywanie usługi polegającej na zbieraniu i usuwaniu zanieczyszczeń z ulic, placów, terenów otwartych i przystanków komunikacyjnych w Gminie Bystra-Sidzina, zawarta z osobą fizyczną,

15. na dotację celową na sfinansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (przewóz pasażerski dla wyborców niepełnosprawnych), zawarta z Wojewodą Małopolskim,

16. 2 umowy na świadczenie w dniu wyborów prezydenckich (18.05.2025 r. i 01.06.2025 r.) usługi transportu lokalnego na terenie Gminy Bystra-Sidzina w granicach stałych obwodów głosowania, zawarta z firmą „Project Activity” Adam Palarczyk,

17. na dotację celową i pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym, zawarta z Wojewodą Małopolskim,

18. na wykonanie usług polegających na obsłudze czynności związanych z wydaniem i transportem kart do głosowania w dniu wyborów prezydenckich (18.05.2025 r.), zawarta z osobą fizyczną,

19. na montaż kanałów wentylacyjnych wraz z daszkiem wentylacyjnym w budynku hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie,

zawarta z firmą Mateusz Motor,

20. na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy zbiornika wyrównawczego wody oraz przebudowy istniejącego zbiornika wyrównawczego wody na działce numer 4931/6 wraz z infrastrukturą

techniczną na potrzeby Wodociągu Centrum w Bystrej Podhalańskiej, zawarta z firmą iSan Marcin Jacyszyn,

21. na usługi wykonywania zadań operatora systemów informatycznych obwodowych komisji wyborczych nr 3 i 4 w Sidzinie, zawarta z osobą fizyczną. (A.N.)

Relacja z IX i X sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina

IX Sesja Rady Gminy Bystra-Sidzina odbyła się 13 maja 2025 roku. Podczas posiedzenia podjęto uchwały w sprawach:

1. zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bystra-Sidzina na lata 2025-2028.

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy Bystra-Sidzina w roku 2025 dochody i wydatki budżetu zwiększono o kwotę 113 128,38 zł, a także zaktualizowano wskaźniki spłaty zobowiązań z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych w zakresie lat 2026-2028 oraz informacje uzupełniające w roku 2026. Ponadto, w wykazie przedsięwzięć Gminy Bystra-Sidzina wprowadzono zmiany w zakresie przedsięwzięcia pn. "Realizacja projektu wykonania instalacji magazynowania energii na terenie Miasta Jordanów, Gminy Raba Wyżna oraz Bystra-Sidzina", gdzie zwiększono łączne nakłady planowane na realizację zadania oraz limit wydatków na rok 2026 o kwotę 2 310 000,00 zł.

2. współdziałania z Miastem Jordanów oraz Gmina Raba Wyżna poprzez wspólną realizację projektu pn. „Realizacja projektu wykonania instalacji magazynowania energii na terenie Miasta Jordanów, Gminy Raba Wyżna oraz Bystra-Sidzina” oraz wydzielenia na ten cel odpowiedniego majątku.

W podjętej uchwale Rada Gminy wyraziła zgodę na przystąpienie Gminy Bystra-Sidzina do projektu pn. „Realizacja projektu wykonania instalacji magazynowania energii na terenie Miasta Jordanów, Gminy Raba Wyżna oraz Bystra-Sidzina” realizowanego na terenie Miasta Jordanów, Gminy Raba Wyżna i Gminy Bystra-Sidzina w ramach wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Priorytetu 2 Fundusze europejskie dla środowiska, Działanie 2.7 Wsparcie rozwoju OZE – dotacja, typ projektu A Magazyny energii Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027.

3. wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do spółdzielni energetycznej o nazwie „B-S Energia” z siedzibą w Bystrej Podhalańskiej.

W podjętej uchwale Rada Gminy wyraziła zgodę na utworzenie i przystąpienie Gminy Bystra-Sidzina do spółdzielni energetycznej o nazwie „B-S Energia” z siedzibą w Bystrej Podhalańskiej. Przystąpienie Gminy Bystra-Sidzina do Spółdzielni Energetycznej ma na celu obniżenie zapotrzebowania na energię elektryczną kupowaną od dystrybutorów, a w przyszłości dążenie do

autonomiczności energicznej. Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, będzie miała wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego. Gmina Bystra-Sidzina jako założyciel Spółdzielni Energetycznej będzie miała bezpośredni wpływ na realizowane przez nią zadania i jej bieżące funkcjonowanie.

X Sesja Rady Gminy Bystra-Sidzina odbyła się 29 maja 2025 roku. Podczas posiedzenia podjęto uchwały w sprawach:

1) zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bystra-Sidzina na lata 2025-2028.

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy Bystra-Sidzina dokonano zmian w zakresie roku 2025:

- a) dochody budżetu zwiększono o kwotę 333 770,81 zł;
- b) wydatki budżetu zwiększono o kwotę 445 294,84 zł;
- c) deficyt oraz przychody budżetu zwiększono o kwotę 111 524,03 zł;

Zaktualizowano wskaźniki spłaty zobowiązań z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych w zakresie lat 2026-2028 oraz informacje uzupełniające w latach 2025-2026.

W wykazie przedsięwzięć Gminy Bystra-Sidzina wprowadzono przedsięwzięcie „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bystra-Sidzina” – zadanie bieżące, które ma być realizowane w latach 2025-2026 przez Urząd Gminy. Łączne nakłady planowane na realizację zadania oraz limit zobowiązań wynoszą 98 400,00 zł. Limity wydatków wynoszą po 49 200,00 zł w roku 2025 i 2026.

2) zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2025 rok.

W podjętej uchwale plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina zwiększono o kwotę 130 956,53 zł, z tego:

- 1) w rozdziale „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” wprowadzono plan dochodów w § 0770 w kwocie 3 724,01 zł z tytułu sprzedaży działki w Sidzinie;
- 2) w rozdziale „Ochotnicze straże pożarne” wprowadzono plan dochodów w § 6290 w kwocie 12 293,36 zł z tytułu środków otrzymanych od Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej na dofinansowanie zakupu sprzętarki powietrza do napełniania butli oddechowych realizowanego w ramach funduszu sołeckiego wsi Bystra Podhalańska;
- 3) w rozdziale „Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”, na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej, zwiększono plan dochodów w § 0970 o kwotę 6 500,00 zł z tytułu odpłatności za pobyt podopiecznych w schroniskach dla bezdomnych i potrzebujących;

4) w rozdziale „Ośrodki pomocy społecznej”, na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej, wprowadzono plan dochodów w § 0970 w kwocie 2 715,20 zł z tytułu środków uzyskanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dofinansowanie szkoleń pracowników;

5) w rozdziale „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu” zwiększono plan dochodów o kwotę 105 722,96 zł, z tego:

a) wprowadzono plan dochodów w § 2057 w kwocie 100 722,96 zł z tytułu refundacji wydatków poniesionych na realizację projektu „Wdrożenie Programu Ochrony Powietrza w Gminie Bystra-Sidzina w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027;

b) zwiększono plan dochodów w § 2460 o kwotę 5 000,00 zł otrzymaną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na realizację Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.

Plan wydatków budżetu Gminy Bystra-Sidzina zwiększono o kwotę 242 480,56 zł, z tego:

1) w rozdziale „Zadania z zakresu geodezji i kartografii” wprowadzono plan wydatków bieżących w kwocie 65 000,00 zł z przeznaczeniem na pomoc finansową w formie dotacji celowej dla Powiatu Suskiego na realizację projektu pn. „Cyfrowe rozwiązania dla geodezji Powiatu Suskiego” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027;

2) w rozdziale „Pozostała działalność” zwiększono plan wydatków bieżących o kwotę 49 200,00 zł z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bystra-Sidzina” objętego wsparciem bezzwrotnym z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;

3) w rozdziale „Komendy powiatowe policji” wprowadzono plan wydatków majątkowych w kwocie 40 000,00 zł z przeznaczeniem na Fundusz Wsparcia Policji na dofinansowanie zadania pn. „Współuczestnictwo w zakupie służbowego sprzętu transportowego wraz z wyposażeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Suchej Beskidzkiej”;

4) w rozdziale „Ochotnicze straże pożarne” zwiększono plan wydatków bieżących o kwotę 42 293,36 zł, z tego:

a) zwiększono plan wydatków o kwotę 12 293,36 zł w ramach środków otrzymanych od Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej;

b) zwiększono plan wydatków o kwotę 30 000,00 zł z przeznaczeniem na dotację celową dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Sidzinie na dofinansowanie prac budowlano-remontowych w remizie strażackiej (remont toalet) w ramach działania „Małopolskie OSP 2025”.

3) udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Suskiemu w formie dotacji celowej, w okresie realizacji projektu.

Rada Gminy wyraziła zgodę na przekazanie 65.000,00 zł pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Suskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji projektu pn. „Cyfrowe rozwiązania dla geodezji Powiatu Suskiego” realizowanego w ramach programu Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027. Kwota powyższa pozwoli zapewnić płynność finansową realizacji projektu i pokryć wkład własny przy współfinansowaniu przez Powiat, Wojewodę oraz gminy będące beneficjentami zadań projektowych. Projekt jest finansowany w 85% środkami unijnymi, a dotyczy modernizacji geodezyjnej m.in. terenu Bystrej Podhalańskiej.

4) udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Suskiemu przeznaczonej na dofinansowanie zadania realizowanego przez ZOZ w Suchej Beskidzkiej pn. „Rozwój opieki długoterminowej w powiecie suskim poprzez modernizację i rozbudowę Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego w Makowie Podhalańskim”.

W podjętej uchwale Rada Gminy postanowiła udzielić pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Suskiemu przeznaczonej na dofinansowanie zadania realizowanego przez ZOZ w Suchej Beskidzkiej pn. „Rozwój opieki długoterminowej w powiecie suskim poprzez modernizację i rozbudowę Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Makowie Podhalańskim” w wysokości 27 372,00 zł.

5) udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Rabka-Zdrój z przeznaczeniem na rozbudowę Szpitala Miejskiego w Rabce - Zdroju.

W podjętej uchwale Rada Gminy postanowiła udzielić pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Rabka-Zdrój na dofinansowanie inwestycji pn. „Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i modernizacja budynku Szpitala Miejskiego w Rabce-Zdroju” tj. na zakup sprzętu medycznego w kwocie 30 000,00 zł.

6) wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Bystra-Sidzina położonej w miejscowości Bystra Podhalańska.

Rada Gminy w podjętej uchwale wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości stanowiącej własność Gminy Bystra-Sidzina składającej się z działki o numerze ewidencyjnym: 688/130 o powierzchni 0,0123 ha, zlokalizowanej na roli Gizowej w Bystrej Podhalańskiej.

7) przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Bystra-Sidzina na lata 2025-2035.

W podjętej uchwale Rada Gminy przyjęła Strategię Rozwoju Gminy Bystra-Sidzina na lata 2025-2035. Strategia Rozwoju Gminy jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju gminy oraz pozwala na

zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia Rozwoju Gminy Bystra-Sidzina na lata 2025-2035 stanowi podstawę do zrównoważonego i harmonijnego zarządzania przyszłością Gminy w perspektywie do roku 2035. Stanowi wizję rozwoju i scenariusz działań uwzględniający wszystkie aspekty życia i wyznacza kierunki dla procesów i programów realizowanych w Gminie Bystra-Sidzina w kolejnych latach.

8) nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej.

Nadanie nowego Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej spowodowane było koniecznością dostosowania podstaw działalności Ośrodka do aktualnego stanu prawnego. Celem nadania nowego Statutu było odzwierciedlenie faktycznie wykonywanych zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej. Podjęta uchwała uwzględniła także nowe graficzne logo GOPS-u.

9) rozpatrzenia petycji Ogólnopolskiego Zrzeszenia

Sędziów "AEQUITAS" z siedzibą w Łodzi.

W podjętej uchwale Rada Gminy postanowiła uznać petycję Ogólnopolskiego Zrzeszenia Sędziów "AEQUITAS" z siedzibą w Łodzi, w sprawie obrony konstytucyjnej zasady niezawisłości i niezależności sędziów polskich za bezzasadną, w związku z brakiem podstawy prawnej dla organu stanowiącego gminy do podjęcia uchwały wyrażającej protest wobec projektów ustaw zakładających usunięcie i zdegradowanie ustawą sędziów sądów powszechnych w Polsce, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu do uchwały rada wskazała, że wyraża przekonanie, iż złożona petycja odzwierciedla aktualne problemy w sferze niezawisłości i niezależności sędziów polskich w wymiarze sprawiedliwości.

10) przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji.

W podjętej uchwale Rada Gminy postanowiła przekazać z budżetu Gminy Bystra-Sidzina w 2025 roku środki finansowe w wysokości 40 000,00 zł Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą: Współuczestnictwo w zakupie służbowego sprzętu transportowego wraz z wyposażeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Suchej Beskidzkiej. (A.N.)

Dwa miejsca na podium w Powiatowym Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym

8 maja 2025 r. w Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej odbył się 31 Powiatowy Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. W turnieju wzięły udział drużyny ze szkół podstawowych wyłonionych w eliminacjach gminnych z terenu powiatu suskiego.

Zawodnicy musieli wykazać się dużym zakresem wiedzy ze znajomości przepisów ruchu drogowego, umiejętnościami pokonywania sprawnościowego toru

przeszkód na rowerze oraz umiejętnościami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Tradycyjnie rolę sędziów pełnili funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Suchej Beskidzkiej. Umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej przez każdą z drużyn sprawdzali funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej.

W klasyfikacji drużynowej grup starszych uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie w składzie: Kamila Szczurek, Igor Migas, Aleksander Trzop zajęli I miejsce i mieli zaszczyt reprezentować powiat suski w eliminacjach wojewódzkich BRD, które odbyły się 21 maja w Mikuszowicach. Ponadto Aleksander Trzop uzyskał najlepszy wynik indywidualny spośród wszystkich uczestników turnieju w starszej grupie wiekowej. Kamila Szczurek uplasowała się na drugim miejscu.

W klasyfikacji drużynowej grup młodszych uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie w składzie: Gabriela Kolaniak, Marta Mazur, Karol Gwiżdż, Michał Mrózek zajęli II miejsce. Ponadto Michał Mrózek uzyskał najlepszy wynik indywidualny spośród wszystkich uczestników turnieju w młodszej grupie wiekowej, a drugie miejsce zajął Karol Gwiżdż.

Oprócz pucharu wszyscy nasi zawodnicy otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina, które wręczył naszym zawodnikom Wójt Gminy Bystra-Sidzina Pan Stanisław Tempka oraz upominki ufundowane przez starostwo powiatowe w Suchej Beskidzkiej.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom turnieju, zdobywcom pucharu w zawodach powiatowych oraz reprezentantom w eliminacjach wojewódzkich. (Tekst i fot. T. Gwiżdż)

Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża”

Gminna Biblioteka Publiczna w Sidzinie wraz z Filią w Bystrej Podhalańskiej brały udział w kolejnej odsłonie Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”.

Z tej okazji dla czytelników przygotowany został szereg atrakcji, na które biblioteki zapraszały w dniach 23-25 kwietnia.

Gminna Biblioteka Publiczna w Sidzinie

23.04.2025

- "Randka w ciemno z książką" - W tym dniu wszyscy odwiedzający bibliotekę zostali obdarowani losowo wybranymi książkami. Książki pochodziły z akcji "Podaruj drugie życie książce" organizowanej przez bibliotekę.

- „Czytanie na dywanie”- zajęcia dla przedszkolaków. Dzieci wysłuchały legendy o św. Jerzym i smoku, a następnie na warsztatach plastycznych wykonały zakładki do książki z różanym motywem.

24.04.2025

- „Różane drzewka” - warsztaty plastyczne dla dzieci ze Świetlicy Szkolnej Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny z Sidziny, gdzie dzieci wykonywały drzewo różane.

- Czytelnicy, którzy w tym dniu odwiedzili bibliotekę otrzymali zakładkę z różą.

25. 04. 2025

- Akcja - Papierowa Róża - czytelnicy, którzy w tym dniu dostarczyli do biblioteki własnoręcznie wykonaną różę z papieru (mogła to być praca przestrzenna, lub róża wyklejona na płaskiej formie typu kartka z bloku - technika wykonania dowolna) otrzymali słodki upominek.

23. 04- 26. 04. 2025

- "Stolik pełen róż" — ekspozycja książek, które w tytule miały różę, których bohaterka nosi imię Róża lub motyw kwiatu zdobi okładkę.

- Po co kupować nowe książki, skoro można mieć nowe książki za darmo? Wymiana książek pozwoli pozbyć się zbędnych książek i nabyć nowe nie uszczuplając portfela i z dbałością o środowisko. Biblioteka przygotowała ciekawe tytuły, które było można zabrać, a w zamian oddać swoje.

Filia w Bystrej Podhalańskiej 23. 04. 2025

- Lekcja biblioteczna dla przedszkolaków „Magia czytania”. Legenda o św. Jerzym i smoku połączona z zajęciami plastyczno - technicznymi. Dzieci z grup

Bystrzaki i Misie wykonały plakaty promujące czytelnictwo różnymi technikami plastycznymi.

23. 04. 2025

- W ramach zajęć plastycznych z Biblioteką Szkolną z Szkoły Podstawowej im. Św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej i Świetlicą Środowiskową dzieci wykonały „wieczne” róże, które nigdy nie przekwitną i będą wspaniałą dekoracją biblioteki.

24. 04. 2025

- Warsztaty roślinne „Wiosenny ogródek z zieleninką” dla dzieci ze Świetlicy Środowiskowej i Świetlicy Szkolnej, (w trakcie spotkania dzieci samodzielnie ozdobiły różnymi technikami domki w „ogródku” oraz zasadziły regionalne – wiosenne sadzonki).

25. 04. 2025

- Prezentacja prac z konkursu plastyczno-technicznego „Pożegnanie Marzanny, witaj wiosno” zorganizowanym na powitanie wiosny

25. 04. 2025

- Warsztaty plastyczne razem ze Świetlicą Środowiskową i Świetlicą Szkolną, gdzie dzieci wykonały obrazy 3D z różą.

- „Kto czyta książki, żyje podwójnie” Umberto Eco.

Nagrody książkowe i dyplomy dla najaktywniejszych czytelników z roku 2024.

23. 04 - 25. 04. 2025

- Każdy czytelnik, który w tych dniach odwiedził bibliotekę otrzymał zakładkę z różą zrobioną przez dzieci z Świetlicy Środowiskowej i Świetlicy Szkolnej. (E.W) (M.W)

Fot. GPB

Z życia Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej

Przedszkole Publiczne w Bystrej Podhalańskiej brało udział w konkursie: Korona Królewska symbol mocy. Na etapie przedszkolnym wyłonieni zostali dwaj laureaci: Antonina Kaczmarczyk i Piotr Wirtelczyk. Na etapie finałowym Piotr Wirtelczyk z grupy 6 - latków otrzymał wyróżnienie. (Tekst i fot. Z. Jałocha)

Święto Flagi, a następnie Święto Uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Z tej okazji dzieci z Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej z grup 5 latków „Tygryski” i „Krasnoludki”, przygotowały uroczystą akademię. Przedszkolaki recytowały, tańczyły i śpiewały piosenki związane z Polską. Z wielką powagą przyjmując postawę „na baczność” cała społeczność przedszkolna odśpiewała Hymn Polski „Mazurek Dąbrowskiego”. Wszyscy przeżyli lekcję patriotyzmu i miłości do kraju ojczystego, która na długo pozostanie w pamięci naszych „Małych Polaków”.

(Tekst i fot. Z. Jałocha)

Z życia Przedszkola Publicznego w Sidzinie

W dniu 28.04.2025 r. w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie obchodzone było uroczyste Święto Konstytucji Trzeciego Maja. W odświętnych strojach i z wielką powagą, rozpoczęto uroczystość odśpiewaniem Hymnu Polski. Następnie pani dyrektor Zofia Bylica przybliżyła dzieciom znaczenie Konstytucji 3 Maja dla naszego kraju oraz opowiedziała o znaczącej postawie „na baczność” podczas śpiewania hymnu. Przedszkolaki z grupy „Smerfy” przygotowały wraz ze swoją wychowawczynią panią Anną Kozak montaż słowno-muzyczny „Wiwat 3 Maj”. Starszaki swoim występem przybliżyły wszystkim dzieciom znaczenie tego święta w historii naszej Ojczyzny. Symbole narodowe jak Flaga biało - czerwona, Godło Polski z Białym Orłem w koronie, to znaki podkreślające charakter, niezależność i dumę wszystkich Polaków. Każdy

przedszkolak wie, że to one jednoczyły Polaków w historycznych chwilach w kraju. Podczas akademii było pięknie, wzruszająco i uroczyste. Wszyscy przeżyli lekcję patriotyzmu i miłości do kraju ojczystego. (H. Jaromin) Fot. PP w Sidzinie

Na początku maja, w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie, odbyły się warsztaty pt. „Las w słoiku”. Podczas zajęć dzieci miały okazję poznać mieszkańców lasu oraz dowiedzieć się jakie zwierzęta zamieszkują polskie lasy, jak wygląda ich codzienne życie i dlaczego ochrona przyrody jest ważna. W części praktycznej warsztatów, każde dziecko stworzyło własny, miniaturowy ekosystem zamknięty w słoiku. Z pomocą prowadzącego, dzieci układały warstwy kamyków, ziemi, mchu i roślin, ucząc się tym samym jak o nie dbać. Warsztaty były nie tylko świetną zabawą, ale również inspirującą lekcją ekologii, która rozbudziła ciekawość i wrażliwość na przyrodę. To była niezwykle wartościowa i pozytywna przygoda. (H. Jaromin) Fot. PP w Sidzinie

Warsztaty malowania na szkłe

Oddział Związku Podhalan w Bystrej Podhalańskiej oraz sołtys Andrzej Smętek zorganizowali warsztaty sztuki tradycyjnego malowania na szkłe. Nauka odbyła się 8 - go maja br. w Przedszkolu Publicznym w Bystrej Podhalańskiej. Uczestniczyły w niej grupy 5-cio latków i 6-cio latków. Warsztaty przy ogromnej pomocy pań wychowawczyń prowadziła pani Halina Opalińska. Zainteresowanie dzieci nową techniką plastyczną było ogromne i wszystkie wykonane przez przedszkolaki prace wyszły wspaniale. (H. Opalińska) Fot. PP w Bystrej Podhalańskiej

Tradycyjne majówki TiN

Maj uważany jest za jeden z najpiękniejszych miesięcy w roku, dlatego warto przypomnieć kultywowaną od lat tradycję związaną z tym urokliwym miesiącem.

Zarząd Stowarzyszenia "Tradycja i Natura", jak co roku, kontynuuje tradycję śpiewu majówek przy kapliczkach w każdej z miejscowości naszej gminy. Biorąc pod uwagę, że po różnych zakątkach naszych sołectw, rozsianych jest mnóstwo tego rodzaju obiektów, każdego roku na miejsce spotkań majówkowych wybierane są inne kapliczki.

Deszczowy i chłodny maj nie przeszkodził kontynuować kilkunastoletniej tradycji śpiewu "Majówek" przez członków Stowarzyszenia "Tradycja i Natura". W tym roku spotkali się oni na Małej Sidzince, modląc się przy kapliczce powstałej w 1880 roku, a przedstawiającej

Chrzest Pana Jezusa przez świętego Jana.

W Bystrej Podhalańskiej nabożeństwo majowe odśpiewane zostało przy kapliczce Matki Bożej z Różańcem, położonej na roli Hotałowej.

W majówkach licznie uczestniczyli członkowie Stowarzyszenia, zarówno z Bystrej Podhalańskiej jak i z Sidziny. Nie zabrakło też mieszkańców niezrzeszonych

w Stowarzyszeniu. Modlitwę i śpiew wsparli mieszkańcy roli Hotałowej i Małej Sidzinki, którym akompaniował na akordeonie pan Krzysztof Drobny.

Dziękujemy wszystkim za miłe spotkanie, wspólną modlitwę i śpiew.

Stowarzyszenie "TiN". (J. Totoś) Fot: Jan Motor

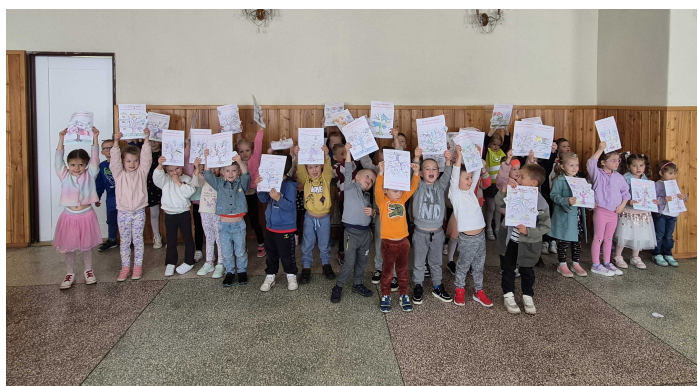

Dzień Mamy– warsztaty w GOKPTiS

22 maja w Gminnym Ośrodku Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu w Sidzinie odbyły się warsztaty z okazji Dnia Matki. Uczestnikami spotkania były dzieci z Przedszkola Publicznego w Sidzinie, które z wielkim zaangażowaniem i radością tworzyły własnoręcznie laurki dla swoich mam.

Każda praca była niepowtarzalna – pełna kolorów, serduszek i dziecięcej kreatywności. To właśnie te proste, szczere gesty najlepiej oddają miłość i wdzięczność najmłodszych.

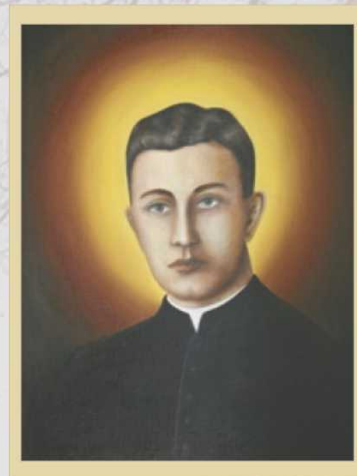
Dziękujemy przedszkolakom i ich opiekunom za obecność, zaangażowanie oraz mnóstwo pozytywnej energii. (M.M.) Fot. GOKPTiS.

ŚWIĘTO BYSTREJ 2025

**KU CZCI BŁOGOSŁAWIONEGO
KS. STANISŁAWA PYRTKA**

**15 CZERWCA 2025
(PARKING PARAFIALNY)**

PLAN UROCZYSTOŚCI:

10:30 Zbiórka przy kaplicy bł. ks.
Stanisława Pyrtka na roli Pyrtkowej,
uroczysty przemarsz do
kościoła Parafialnego pod wezwaniem
św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej
11:00 Uroczysta Msza Święta którą
będzie sprawował Arcybiskup Marek
Jędraszewski.
12:30 Rozpoczęcie części artystycznej
12:45 Występ Orkiestry
OSP Bystra Podhalańska
13:20 Występ Kapeli Związku Podhalan
14:00 Występ dzieci z Przedszkola
Publicznego w Bystrej Podhalańskiej
15:00 Występ dzieci ze Szkoły
Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej
16:00 Występ KGW Bystrzanki
16:30 Losowanie nagród
17:45 Występ dzieci ze świetlicy GOKPTiS
18:30 Występ Związku Podhalan

Muzyka na żywo : Camelot Sound

ZAPRASZAMY

ATRAKACJE:

- Dmuchańce
- Warsztaty dla dzieci
"Ocalmy Owady"
- Stoiska gastronomiczne
przygotowane przez lokalne
grupy i stowarzyszenia
- Animację przygotowane przez
"Tradycję i Naturę"
- Warsztaty plastyki i rękodzieła
organizowane przez
Związek Podhalan
- Kwaśnica dla wszystkich
uczestników Święta Bystrej

GOKPTiS
Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu

Parafia Św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej

Miejsca Pamięci II wojny światowej w Gminie Bystra-Sidzina

8 maja 2025 roku obchodzona była 80 rocznica zakończenia II wojny światowej, która miała ogromny wpływ na historię Europy i świata.

Z tej okazji pan Tadeusz Uczniak zebrał materiały umożliwiające opracowanie mapy działań wojennych i ofiar związanych z okresem wojny, które miały miejsce na terenie obecnej Gminy Bystra-Sidzina.

Dziękujemy za pomoc w graficznym opracowaniu mapy - Krzysztofowi Kostce, Konradowi Kudzi oraz Maciejowi Nieużytkowi - uczniom 4 klasy Technikum Informatycznego, Zespołu Szkół im. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej.

1 **Wielewicki Józef**, partyzant o pseudonimie „Miko”, podczas podpalenia przez Niemców domu Kołodziejczyków na roli Brykowej w dniu 6 grudnia 1944 roku, został zraniony i spalony w domu. Spoczywa we wspólnej mogile partyzanckiej na cmentarzu w Jordanowie.

Spalony dom p. Kołodziejczyków

Więcej informacji: Biuletyn Samorządowy nr 5(63) czerwiec 2017

2 **Kurnatowski Grzegorz Mściśław**, urodził się 5 października 1888 r. w Moskwie. Pochodził z rodu szlacheckiego herbu „Łódzia”. Ojciec Lucjan, matka Eugenia Graffe. 7 września 1919 roku w Tiflisie na Kaukazie zawarł związek małżeński z Małgorzatą Abowiane. Oficer Wojska Polskiego, mieszkał w Łodzi. Brał udział w powstaniu warszawskim, po upadku którego na początku stycznia 1945 r. przybył do Bystrej Podhalańskiej i został zakwaterowany w domu nr 290 wraz z żoną i około 6/7 letnią córką do której rodzice mówili pieszczotliwie Kicia. 26 stycznia 1945 roku został rozstrzelany przez Niemców na łące nad Bystrzą nieopodal domu Kulki. Pogrzeb odbył się 29 stycznia 1945 roku w Sidzinie. Na podstawie polecenia Starosty Myślenickiego d-ra W. Szumskiego w dniu 13 kwietnia 1946 roku przeprowadzono ekshumację. Spoczywa w rodzinnym grobowcu na Cmentarzu Stare Powązki w Warszawie.

Więcej w Biuletynie Samorządowym nr 1(69) styczeń 2018

2 **Kulka Stefan**, syn Jana i Wiktorii Zygmunt, ur. 30 kwietnia 1903 r. w Bystrej nr d. 7. Ożenił się w Sidzinie 11 lutego 1931 r. z Rozalią Czarny, córką Józefa i Marianny Papaj, ur. 7 kwietnia 1911 r. w Sidzinie. Był robotnikiem leśnym. Został zastrzelony, wraz z przesiedlonym Grzegorzem Kurnatowskim, przez Niemców 26 stycznia 1945 r. na podwórku własnego domu po nieudanej akcji partyzanckiej w Sidzinie. Po tygodniu został pochowany na cmentarzu w Jordanowie. Obecnie spoczywa na cmentarzu w Bystrej. Pozostawił żonę i 7 dzieci - najstarsza niepełnosprawna Maria miała 14 lat, Zofia - 12, Helena - 9, Stanisław - 7, Janina - 5, Władysława - 3, Czesława - 2. Jego żona Rozalia zmarła 1 stycznia 2001 r.

Więcej informacji: Biuletyn Samorządowy nr 1(69) styczeń 2018

3 **Pietrasik Bronisława**, córka Jana Hopciasia i Wiktorii z domu Morawka, ur. 7 października 1899 r. w Bystrej nr d. 78. W dniu 7 sierpnia 1918 r. zawarła związek małżeński z Franciszkiem Pietrasikiem. Została postrzelona 26 stycznia 1945 r. podczas przejazdu plutonu egzekucyjnego na pacyfikację Sidziny po nieudanej akcji. Spaliła się we własnym domu podpalonym przez okupanta. Spoczywa na cmentarzu w Bystrej Podh.

3 **Pietrasik Franciszek Jan**, syn Józefa i Marianny Czubin, ur. 13 lutego 1889 r. w Bystrej nr domu 72. Ożenił się 7 sierpnia 1918 r. z Bronisławą Hopciaś, córką Jana i Wiktorii Morawka, ur. 7 października 1899 r. w Bystrej nr domu 82. Zastrzelony został wraz z żoną w dniu 26 stycznia 1945 roku podczas przejazdu plutonu egzekucyjnego na pacyfikację po nieudanej akcji partyzanckiej w Sidzinie. Spoczywa na cmentarzu w Bystrej Podh.

4 **Hodana Marianna**, córka Bronisława i Stefanii Marfiak, ur. 1 stycznia 1932 r. w Bystrej Podhalańskiej nr d. 96. Wyszła za mąż 7 stycznia 1978 r. za Władysława Kota z Bronowic Małych. W dniu 6 stycznia 1945 r. została postrzelona w obie nogi przez Ukraińca - Własowca zdążającego na pacyfikację, po nieudanej akcji partyzanckiej w Sidzinie. Zmarła w Bystrej 2 maja 2011 r.

26. I. 1945 r. spalone zostały zabudowania przez Ukraińców - Własowców wspierających Niemców

podczas akcji odwetowej za atak partyzantów na roli Makówka w dniu 25 I 1945 r. zabudowania:

1. na roli Talapkowej - spalone zostały zabudowania Sobinka Filipa,

2. na roli Majerzowej - dom nr 78 - Pietrasika Franciszka,

3. na roli Bachorzowej - dom nr.109 - Dybczyka Franciszka,

4. na roli Bachorzowej - dom nr 112 - Rysia Józefa,

5. na roli Bachorzowej - dom Rączki Józef.

5 **Grzęsło Paweł**, ur. 19 stycznia 1925 roku w Polance Wielkiej, partyzant. Przybył do Bystrej wraz z drugim partyzantem, prawdopodobnie 29 czerwca 1944 r. Ukrywali się w szopie na opał przy tartaku Wojciecha Kojasa na roli Talapkowej Górnej. Na skutek donosu złożonego na posterunek Genschutzu w Sidzinie został zastrzelony 30 czerwca 1944 r. podczas ucieczki z kryjówek w kierunku Łysej Góry. Spoczywa na cmentarzu w Jordanowie.

6 **Kojs Wojciech**, syn Jana i Wiktorii Kozina, ur. 27 kwietnia 1889 r. w Bystrej nr domu 156. Ożenił się 17 lutego 1914 r. z Zofią Anielą Wójtowicz. Był przedsiębiorcą, właścicielem tartaku i współwłaścicielem młyna wraz z Sobinkiem na roli Talapkowej Górnej. Został zastrzelony przez Niemców 25 stycznia 1945 r. koło tartaku podczas niespodziewanego natknięcia się na uciekających żołnierzy niemieckich, po nieudanej akcji partyzanckiej na roli Makówka w Sidzinie. Został pochowany na cmentarzu w Sidzinie 28 stycznia 1945 r.

Wojciech Kojs

6 Kojs Władysław, syn Wojciecha i Zofii Wojtowicz, ur. 15 października 1915 r. w Bystrej nr d. 156. Z wykształcenia był nauczycielem, z zawodu przemysłowcem. Ożenił się 31 stycznia 1942 r. z Anną Tomczak, córką Józefa i Weroniki Tomaszewskiej, ur. 6 lipca 1919 r. w Poznaniu, przesiedloną w czasie wojny do Bystrej. Zginął wraz z ojcem 25 stycznia 1945 r. zastrzelony przez Niemców koło tartaku po nieudanej akcji partyzanckiej i został pochowany na cmentarzu w Sidzinie.

Zabici Władysław i Wojciech Kojsowie

7 Matyasik Jan, syn Stefana i Salomei Zborowskiej, ur. 14 czerwca 1928 r. w Lanckoronie, zamieszkały na Polanie Matyasikowej w Bystrej nr domu 199. Został rozstrzelany na polanie przez hitlerowców 14 października

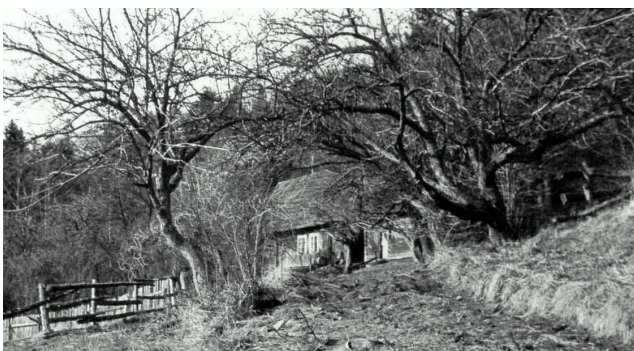
1944 r. wraz z Józefem Pyrtkiem za to, że rzekomo ostrzegli partyzantów stacjonujących na Polanie Malinowej. Obydwaj zostali pochowani na miejscu przez Stefana Matyasika, a następnie ekshumowani i pochowani na cmentarzu w Sidzinie. Po wojnie nadano mu stopień wojskowy sierżant AK i wliczono w szeregi Oddziału Partyzanckiego „Harnaś” o pseudonimie Jasiek.

Więcej informacji: Biuletyn Samorządowy nr 9(55) 2016

7 Pyrtek Józef, syn Wawrzyńca i Stefanii Kaczmarczyk, ur. 13 marca 1931 r. w Bystrej nr d. 195. Jako niespełna 13 - letni chłopiec został rozstrzelany na Polanie Matyasikowej w Bystrej przez hitlerowców, 14 października 1944 r. wraz z Janem Matyasikiem. Obydwaj zostali pochowani na miejscu przez Stefana Matyasika, a następnie ekshumowani i pochowani na cmentarzu w Jordanowie. Po latach prochy przeniesiono na cmentarz w Bystrej.

Więcej informacji: Biuletyn Samorządowy nr 12(152) grudzień 2024

Polana Matyasikowa, dom przy którym zastrzeleni zostali Janek Matyasik i Józef Pyrtek

8 **Wróbel Józef**, syn Stanisława i Wiktorii Knapczyk, ur. 09 listopada 1888 r. w Bystrej nr domu 45. Został postrzelony niedaleko od domu na roli Wiertelowej Dolnej w dniu 2 września 1939 roku, podczas obserwowania przejazdu kolumny wojsk niemieckich z Jordanowa do Makowa Podhalańskiego. Zmarł 3 września 1939 r. i został pochowany na cmentarzu w Jordanowie. Była to pierwsza ofiara wojny w Bystrej.

9 **Riedel Karol**, syn Marcina i Waleski Olesz, ur. 17 czerwca 1911 r. w Katowicach-Brynowie – mąż Anny Riedel. Przed wojną kilkakrotnie popadł w konflikt z prawem, przez co był ukarany przez policję. 6 lutego 1937 roku za znieważenie władzy, później wraz z żoną za nieprawny wyrób i handel zapalniczkami, za nielegalne posiadanie części broni oraz bezprawne wykorzystywanie zawodu. Mieszkał w Sidzinie nr d. 366 i tu 18 września 1934 r. zawarł związek małżeński z Anną Dryżak ur. 8 września 1910 r. w Rykowie pow. Złoczów, (wyzn. greko- kat.). Był volksdeutschem i podczas wojny w domu Żyda Krügera prowadził sklep i bar dla Niemców. Następnie został partyzantem oddziału AK „Chełm” o pseudonimie „Felek”. W czasie akcji odwetowej za napad na niemiecki samochód wojskowy dokonany 25 stycznia 1945 r. w Sidzinie na Mokówce, został wyprowadzony na drogę z domu wójta J. Budy w Sidzinie na Roli Kluskowej i zastrzelony w dniu 26 stycznia 1945 r. przez Ukraińca-Własowca. Jego zwłoki zostały pochowane 29 stycznia na miejscowym cmentarzu.

Grób Karola Riedla na cmentarzu w Sidzinie

10 W wyniku akcji odwetowej, po nieudanym ataku partyzantów na niemiecki samochód, 26 stycznia 1945 r. zostało spalone 25 zabudowań:

1. na roli Kluskowej - dom nr 403 - Buda Józef – wójt,
2. na roli Kluskowej - dom nr 77 - Kostka Józef,
3. na roli Lipowej - dom nr 350 - Migas Franciszek,
4. na roli Krupowej - dom nr 367 - Krupa Władysław,
5. na roli Krupowej - dom nr 360 - Szczurek Alojzy,

6. na roli Krupowej - dom nr 161 - Łazarz Stanisław,
7. na roli Krupowej - dom nr 358 - Krupa Karol,
8. na roli Krupowej - dom nr 355 - Staszczak Stanisław,
9. na roli Krupowej - dom nr 353 - Migas Stanisław,
10. na roli Krupowej - dom nr 354 - Tempka Józef,
11. na roli Krupowej - dom nr 359 - Tempka Franciszek,
12. na roli Krupowej - dom nr 351 - Matulak Kazimierz,
13. na roli Krupowej - dom nr 361 - Migas Wojciech,
14. na roli Makówka - dom nr 368 - Wyznarek Andrzej,
15. na roli Makówka - dom nr 366 - Balak Ferdynand,
16. na roli Makówka - dom nr 367 - Balak Edward,
17. na roli Makówka - dom nr 296 - Lipa Ignacy,
18. na roli Makówka - dom nr 344 - Stramek Jan,
19. na roli Makówka - dom nr 343 - Stramek Antoni,
20. na roli Makówka - dom nr 534 - Zawora Andrzej,
21. na roli Makówka - dom nr 345 - Kostka Ignacy,
22. na roli Mikowej - dom nr 451 - Kolaniak Stanisław,
23. na roli Mikowej - dom nr 338 - Krupa Ludwik,
24. na roli Mikowej - dom nr 339 - Maj Władysław,
25. na roli Mikowej - dom nr 303 - Ziemiański Paweł.

Więcej informacji: *Biuletyn Samorządowy nr 1(59) styczeń 2017, Biuletyn Samorządowy nr 2(60) luty 2017*

11 Podczas akcji „oczyszczania pasma Polic od partyzantów” w dniu 13 października 1944 r. u Malin zostały spalone gospodarstwa stałych mieszkańców: (9 zabudowań)

1. Syca Andrzeja nr d. 455.
2. Bińkusia Stanisława nr d. 191.
3. Bednarczyka Jana nr d. 459.
4. Toha Teofila nr d. 456.
5. Gertrugi Kazimierza nr d. 454.
6. Basiury Emilii nr d. 458.
7. Kaczmarczyk Katarzyny nr d. 451 (na Jesionce).

Budynki letnie i szałas:

- Biernata Józefa nr d. 390.
- Biedrawy Władysława

Więcej informacji: *Biuletyn Samorządowy nr 10(102) październik 2020, Biuletyn Samorządowy nr 11(151) listopad 2024, Biuletyn Samorządowy nr 12(152) grudzień 2024*

12 **Riedel Anna**, córka Mikołaja Dryżak i Marii Czepak, ur. 8 września 1910 r. w Rykowie, pow. Złoczów, woj. Lwowskie (greko-katoliczka) – żona Karola Riedla. Mieszkali w Sidzinie nr d. 366 i tu zawarli związek małżeński 18 września 1934 r. Podczas pacyfikacji pasma Babiogórskiego po pacyfikacji Malinów została schwytana na drodze na Bińkówce wraz z córką w dniu 16 października 1944 r. i rozstrzelana nad potokiem Kamycko koło budynku Genschutzu i tam pogrzebana. W dniu 26 lutego 1948 r. jej ciało zostało ekshumowane i w niedzielę 29 lutego 1948 r. pochowane na cmentarzu w Sidzinie obok męża.

Miejsce śmierci Anny Riedel nad potokiem Kamyczko w Sidzinie

13 **Wieczorek Stanisław**, syn Stanisława i Marianny Szpak, ur. 2 maja 1917 r. w Sidzinie nr d. 104 na Roli Tempkowej. Był członkiem AK o pseudonimie „Kwintus” i dowódcą plutonu, oddziału partyzanckiego Chelm. Zastrzelony został przypadkowo 28 listopada 1944 r. przez żandarma ścigającego z nieustalonych powodów mężczyznę (Antoniego Pasternaka). Przebywał wówczas we młynie na potoku Sidzinka, gdzie naprawiał turbinę prądotwórczą. Gdy majstrował przy prądnicie przypadkowo przez deski wleciała kula, która trafiła go w głowę powodując śmierć. Zwłoki pochowano na miejscowym cmentarzu.

14 **Oskarbska Jadwiga**, (emerytowana nauczycielka) córka Michała (byłego dyrektora szkoły) i Emilii Burzyńskiej, ur. 16 stycznia 1880 r. w Hermanowej koło Rzeszowa, zamieszkała w Sidzinie od 1934 r. w domu Jana Ciapały nr d. 396 na roli Górny Goryl. W dniu 25 stycznia 1945 r. została śmiertelnie postrzelona w domu podczas pacyfikacji wsi Sidzina przez SS Galizien. Niemcy chcieli wejść do jej mieszkania, lecz było zamknięte. Strzelili w drzwi za którymi stała Oskarbska. Została trafiona w brzuch. Zmarła 29 stycznia 1945 r. i została pochowana na miejscowym cmentarzu.

15 **Drab Jan** syn Jana i Marianny Szpak, ur. 20 lipca 1864 r. w Sidzinie nr d. 514. Był pierwszą ofiarą wojny w Sidzinie i w gminie, został zastrzelony w Sidzinie na pastwisku na Roli Papajowej przez żołnierzy Wehrmachtu w dniu 2 września 1939 r. Pochowany został na miejscowym cmentarzu 5 września.

16 **Binkuś Andrzej**, syn Józefa i Zofii Socha, ur. 6 kwietnia 1896 r. w Sidzinie nr d. 415. Został zastrzelony w dniu 2 września 1939 r. na roli Lipowej w Sidzinie przez żołnierzy Wehrmachtu kiedy nie zareagował na wezwanie „halt”, ponieważ był głuchoniemy. Pochowany został na miejscowym cmentarzu. Był drugą ofiarą wojny.

17 **Helena Kaczmarczyk** z d. Gałuszka ur. 8 lipca 1901 roku w Stryżawie, żona Józefa. zamieszkała na Zagrodach Kaczmarczykowych (dom nr 4). 5 lutego

Grób Jana Draba na cmentarzu w Sidzinie.

1945 r. zginęła od przyniesionego do domu przez syna granatu. Pogrzb odbył się 7 lutego na cmentarzu w Osielcu

18 **Zenon Hrywny**, syn Bazylego (kierownika szkoły) i Marii Kszczot, urodzony w Mikułowicach 23 marca 1928 r. Ofiara samosądu i wojennych porachunków. 4 stycznia 1945 r. został wyciągnięty z domu przez znajomych mu „partyzantów z Bystrej” i ślad po nim zaginął. Pod koniec marca 1945 roku zostały znalezione jego zwłoki w lesie pomiędzy Bystrą i Toporzyskiem. Pogrzb odbył się w 25 marca 1945 roku. Obecnie spoczywa na cmentarzu w Bystrej Podhalańskiej ze swą rodzoną matką i ojcem.

19 **Czarny Rudolf**, (wulgo „Błazek”) syn Jana i Karoliny Tatarczyk, ur. 24 lutego 1908 r. w Cleveland w Ameryce, zamieszkały w Sidzinie nr d. 545. Ożenił się 25 lipca 1934 r. z Józefą Pasternak, c. Marcina i Franciszki Traczyk, ur. 16 kwietnia 1913 r. nr d. 80 (Rola Pasternakowa). Były żołnierz KOP, został zastrzelony 26 lutego 1944 r. na Małej Sidzinie na granicy GG ze Słowacją przez żołnierzy Wehrmachtu z nieustalonych powodów (prawdopodobnie wracał z przemytu). Zwłoki pochowano na miejscowym cmentarzu 29 lutego. Pozostawił żonę i trójkę dzieci: Józefa (ur. 4 sierpnia 1935 r.) Mariannę (ur. 28 października 1937 r.) i Janinę (ur. 16 lipca 1941 r.)

Dzieci nad zwłokami zabitego ojca Rudolfa Czarnego

20 **Pasternak Józef**, syn Ignacego i Marianny Maj, urodzony 10 sierpnia 1924 r. w Sidzinie nr d. 388 (Rola Kotówka). Rano 29 czerwca 1944 r. został znaleziony w owsie na roli Drabowej z postrzeloną nogą. Zmarł z powodu upływu krwi. Postrzelony przez żołnierzy Wehrmachtu z nie ustalonych powodów, być może przy przekraczaniu granicy słowackiej. Zwłoki pochowano na miejscowym cmentarzu.

Pogrzeb Józefa Pasternaka

21 **Powalacz Stanisław**, syn Jana i Rozalii Kulka, ur. 22 grudnia 1888 r. w Sidzinie nr d. 382. Ożenił się 6 lutego 1912 r. z Wiktorią Staszczak, c. Michała i Anny Malik, ur. 23 stycznia 1891 r. w Sidzinie nr d. 500. Ofiara samosądu i porachunków wojennych. Został zabity za rzekomą współpracę z okupantem ośmioma strzałami przy własnym domu wieczorem 20 stycznia 1945 r. przez partyzantów. W czasie wojny był sołtysiem.

22 **Bąk Józef**, syn Józefa i Zofii Janeczek, ur. 18 marca 1928 r. w Sidzinie nr d. 177 (Rola Pasternakowa). Zginął od granatu w domu Franciszka Szpaka („Gierata”) 2 lutego 1945 r., w Święto Matki Bożej

Gromniczej. Zginął wówczas również Stanisław Szpak, a 7 osób odniosło ciężkie rany.

22 **Szpak Stanisław**, syn Franciszka i Anieli Lipka („Gierat”), ur. 16 maja 1933 r. w Sidzinie nr d. 14, zginął rozerwany granatem we własnym domu 2 lutego 1945 r. Zginął wówczas również Józef Bąk, a rannych zostało jeszcze 7 osób.

22 **Zajac Julian**, syn Stanisława i Bronisławy Lipa, ur. 2 czerwca 1934 r. w Sidzinie nr d. 522. W księdze rodzin jest notatka, że został zabity przez granat przy zabawie.

23 **Sidzina Sołtystwo** – 26 stycznia 1945 r. Miejsce, gdzie żołnierze niemieccy zgromadzili około 60 mieszkańców (zakładników). Było to konsekwencją ataku na sześciuosobową grupę esesmanów przejeżdżających samochodem wojskowym i motocyklem przez rolę Makówka w Sidzinie.

Więcej informacji: *Biuletyn Samorządowy nr 1(59) styczeń 2017, Biuletyn Samorządowy nr 2(60) luty 2017.*

Kapliczka dziękczynna na Sołtystwie w Sidzinie

24 **Bystra rola Traczowa**

Szpital epidemiologiczny który w czasie wojny założony i prowadzony był przez doktora Stefana Walskiego.

Więcej informacji: *Biuletyn Samorządowy nr 10(56) październik 2016, Biuletyn Samorządowy nr 11/12(57/58) listopad/grudzień 2016.*

Willi w Traczu

Opracował: Tadeusz Uczniak